FORUM SF

EVELYN E. SMITH • OVIDIU BUFNILĂ
NICOLAE TIȚA • IONUȚ BĂNUȚĂ

JSF PE SCURT

Coordonator Adrian Bănuță

EVELYN E SMITH.
Exilata de pe Marte
Traducere de George Anania

OVIDIU BUFNILĂ
Adamville

NICOLAE TIŢA
Deasupra lui, furtuna

IONUŢ BĂNUŢĂ
Păsărarul

JSF PE SCURT
Coordonator Adrian Bănuţă

Adrian Bănuţă
ŞI A FOST ANUL 1997...

Liviu Radu
RECENZII

MISCELLANEA

Editura Forum
Bucureşti • 1998

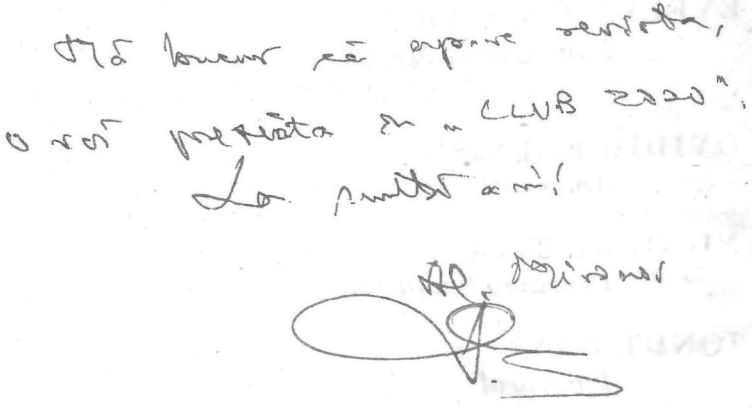

Coperta colecţiei
DUMITRU VERDEŞ

ISBN 973-584-048-0

© Evelyn E. Smith – **Outcast of Mars**, Opta, 1972
© Editura FORUM pentru autorii români, 1998

Evelyn E. Smith

Autoare americană specializată în transpunerea temelor familiare într-un cadru SF. Foarte la modă în anii '50, a scris apoi din ce în ce mai puţin.

Redacţia

EXILATA DE PE MARTE

Traducere de George Anania

Tăticu' îşi miji ochii, iar pe chipu-i se zugrăvi o expresie ameninţătoare.

– Auziţi, voi ăştia, puştimea, o chestie aş vrea să vă intre bine în cap, făcu el cu glas hârâit. Dacă am fost siliţi să trăim pe Marte, asta nu-nseamnă că uităm că suntem oameni *adevăraţi*.

– Nu, Tăticule, am răspuns cu voce tremurătoare, în numele tuturor, ca fiind cea mai în vârstă.

Eram cu toţii acolo; toţi cinspre'ce. Câte unul de fiecare an al căsătoriei lui Tăticu' şi Mămica – inclusiv anul dintâi. Mămica acum era moartă – Dumnezeu să-i aibă în pază sufletul – iar noi venisem pe Marte fiindcă Tăticu' nu mai putea găsi de lucru pe Pământ. Ăi de-acolo ziceau de el că-i leneş ca un melc şi că-i molâu şi că bea prea din cale-afară.

Şi cam aveau dreptate. Nu există ins mai puturos şi mai molâu ca Tăticu'; iar cât despre băutură, apăi ar putea întrece orice fiinţă vie din Galaxia asta. Cu toate că n-ar trebui să vorbesc aşa, dat fiind că-s propria lui fiică. De ceilalţi paispre'ce Tăticu' nu putea fi chiar atât de sigur că-s ai lui, dar în ce mă priveşte nu avea, practic, nici o îndoială, de vreme ce, din pricina mea, ajunsese obligat s-o ia pe Mămica. Mai târziu, Mămica avusese vederi mai largi, îşi mărise numărul de cunoştinţe, şi încă şi-acuma trebuia să punem pariuri ca să aflăm a cui e paternitatea celorlalţi paispre'ce fraţi şi surori ale mele.

În tot cazul, aşa a spus mereu Tăticu', deşi sunt de părere c-ar fi fost cazul să caute mai multe dovezi înainte s-o îmbrâncească pe Mămica în puţ. Şi ăsta-i un alt motiv pentru care am fost nevoiţi s-o pornim, cu arme şi bagaje, spre Marte. Nu mai puteam folosi apa din puţul ăla.

– ...şi pe tine, micuţă Liza-Jane, continuă Tăticu', nu vreau să te văz târându-te cu vreunul din golanii ăştia de marţieni. Adu-ţi aminte că noi suntem oameni adevăraţi. Adicătelea suntem mai cevaşi decât ei.

– Da, Tăticule, i-am făgăduit. O să-mi aduc aminte.

– Or fi poate mai şmecheri ca noi, zise el, or fi poate mai curăţei ca noi, or fi poate mai avansaţi ca noi în chestiile teh... teh...

– Tehnice! strigă micul Seymour.

Şi trosc! Tăticu' îi arde o scatoalcă babană şi bombăne:

– Să-mi mai isprăveşti şi-alt' dat' vorbele în locul meu!

La care băieţimea se pune pe un tărăboi de toţi dracii şi Tăticu' împarte la castane în stânga şi-n dreapta, să-i potolească. Şi când s-a făcut iar linişte, mai puţin Seymour, care se smiorcăie, Tăticu' zice:

– Puţin îmi pasă mie cum or fi. Tot ce-mi trebuie e să ştiu că nu-s oameni adevăraţi, ca noi. Adicătelea nu-s pe potriva noastră. Aşa că nu vreau să te văz cu niscai marţieni fâţâindu-se în juru-ţi, micuţă Liza-Jane. S-a înţeles?

– Fireşte, fireşte, Tăticule! i-am răspuns. Şi pe urmă ce-ar putea găsi la mine un marţian?

În anul ăla împlinisem şaispre'ce ani şi eram frumoasă ca o floare, cu pletele lungi şi blonde căzându-mi până aproape de glezne şi cu ochii albaştri şi limpezi ca un lac de munte ce luceşte în soare într-o dimineaţă de primăvară. Dar se făceau de-acuma cinci anotimpuri de când purtam acelaşi sac vechi; şi nu aveam decât un pantof – agăţat de gât cu o sfoară. Mi-l lăsase Mămica. Era tot ce-mi rămăsese de la ea.

Păi da, ce-ar fi putut găsi la mine marţienii? Mai ales dacă te gândeşti că ăştia nu-s decât nişte păsări.

– A, ştiu şi eu? spuse Tăticu' privindu-mă într-un fel cum un tată n-ar trebui nicicând să se uite la fata lui. Te faci femeie, micuţă Liza-Jane.

– Ei şi, ce pot găsi ăştia la o femeie? l-am întrebat. Pene n-am. Cioc nici atât. Şi nici culori frumoase cum au ei. N-aş putea să-i interesez.

– Câtă vreme nu te interesează ei pe tine, e grozav. Pentru că o moşteneşti în toate pe maică-ta, micuţă Liza-Jane, şi în genul puicuţă ea a fost reuşită.

– Nu, Tăticule, i-am răspuns cu tot curajul. Poţi să te încrezi în mine. Niciodată n-o să fac nimic cu vreun marţian. Pentru că bărbatul pe care-l vreau eu – şi care o să fie tată la copiii mei şi chiar soţul meu dacă o să mai ştii să te slujeşti de puşca aia, ei bine, va fi cu adevărat un cineva. Nu, nu-ţi face griji, Tăticule, dacă nu-i un adevărat cineva, n-o s-ajungă nicăieri cu mine.

– Fato, zise Tătic' punându-mi mâna pe umăr, sunt mândru de ce-auz. Eşti o Kallikak în carne şi oase.

– O, Tăticule, i-am spus; eram mai curând stânjenită, fiindcă rareori îmi zicea câte o vorbă frumoasă. Nu merită să vorbim de asta.

– A, nu merită să vorbim?

Şi trosc! îmi abţiguieşte o pleasnă straşnică.

– Să mai spui şi-alt' dat' ce-ai spus de complimentele de ţi le face taică-tu.

*

* *

După câtăva vreme de stat pe Marte, m-am pomenit că sunt mai degrabă singură. Se găsea pe undeva, pe aproape, un oraş marţian, dar lângă noi, în marginea deşertului, nu şedea prea multă lume – doar câţiva mineri, ca Tătic'. Atunci când le trebuie mână de lucru pentru minele lor, marţienii se duc să o ia de pe Pământ, fiindcă nu există marţian care se socoteşte marţian să vrea să facă soiul ăsta de muncă. Şi numai nişte căzături primesc să vină aici, fiindcă nu există pământean care se socoteşte pământean să vrea să facă un soi de muncă pe care n-o doreşte nici un marţian ce se socoteşte marţian.

Ceilalţi mineri nu aveau familie. De altfel, familia e şi motivul pentru care au ajuns aici cei mai mulţi. Ca să scape de ea, vreau să zic. Şi toţi erau bătrâni, ca Tătic' – pe puţin trei'şcinci de ani. A, bineînţeles, din când în când se mai afla câte unul să mă aştepte şi să mă pipăie, dar nu e acelaşi lucru, o, nu! ca atunci când te pipăie un băiat de vârsta ta.

Iar sâmbăta seara priveam zburând pe deasupra casei noastre perechile de tineri marţieni şi marţience care mergeau la bal – se duceau să danseze Ululu, aripă lângă aripă, şi treceau într-o strălucire, o sclipire de pene irizate, şi eu îmi înghiţeam lacrimile şi-mi repetam plină de curaj: „Sunt mulţumită că-s o adevărată persoană, sunt mulţumită..."

Dar în fundul sufletului, în inima inimii mele, mă gândeam că aş fi vrut să fiu pasăre.

Şcoala punea câteva probleme, pentru că, după legea marţiană, copiii trebuie să înveţe până la vârsta de treizeci de ani. Aşa cum ştiţi, marţienii trăiesc mai mult ca noi şi ajung adulţi mult mai târziu. Dar legea-i lege şi, pe Marte ca şi pe Pământ, nu poţi face câte una specială pentru fiecare caz particular. Mie, vă rog să băgaţi de seamă, îmi plăcea să merg la şcoală, fiindcă pe Pământ nu prea avusesem ocazia. Tăticu' nu se prea dă în vânt pentru ceea ce se cheamă terfeloage. Eu simţeam nevoia să capăt o educaţie. Şi mai ales să mă întâlnesc cu băieţi de vârsta mea, fie ei păsăroi sau nepăsăroi.

Dar nu mă simţeam în largul meu. Eram atât de diferită de elevii ceilalţi! O, trebuie să spun că se purtau frumos cu mine, mă lăsau să le smulg câte o pană ca să pot scrie cu ea, de vreme ce mie penele îmi lipseau, şi totuşi nu mă simţeam în apele mele. Aşa că până la urmă nu m-am mai dus la şcoală. Ca să mă lase să rămân acasă, au găsit o scuză idioată – deficienţă mintală sau altceva la fel de aiurit.

Din clipa aceea am fost sortită să stau la baracă toată ziulica, să fac curat şi să mă ocup de puştime. A trebuit să-mi petrec timpul învârtind butoanele maşinilor casnice, uitându-mă la emisiunile de televiziune în trei dimensiuni şi stând de vorbă cu imbecilii de roboţi marţieni despre cel mai bun fel de a face menajul. Ei da, pot zice că am dus o viaţă amărâtă şi trudnică, mai ales pentru o fată tinerică de tot cum eram pe vremea aia.

Bineînţeles, existau şi unele distracţii. De exemplu, marţienii ridicaseră anume pentru noi un bar adevărat, cu toate soiurile de băuturi şi alcooluri şi icre negre şi o grămadă de alte chestii importate direct de pe Pământ. Doreau ca nimeni să nu-i poată învinui că nu-şi tratează cum se cuvine salariaţii, chiar dacă salariaţii ăştia nu-s decât nişte pământeni. Marţienii au un fel de dispreţ pentru oamenii adevăraţi, pentru că, nefiind şi ei aşa ceva, nu pot pricepe că oamenii sunt mai de soi. Cum zicea şi Tăticu' mereu: la ce să te aştepţi de la un cârd de păsări, 'ai?

În seara când am păţit pocinogul, şedeam la bar cu Tăticu'. Şi Tăticu' chiar că o luase razna în seara aia. Băuse prea mult alcool de cereale – eu mă ţin doar de sucul din fructe, fiindcă sunt împotriva necumpătării – şi în ochi am văzut aprinzându-i-se vechea licărire binecunoscută care vrea să spună că incestul pluteşte în aer.

– Nu mă mai pipăi, Tăticule, am urlat la el. Că-ţi iau maul cu sticla de colo!

Pentru că ştiam că, de nevoie, ca să-şi apere cinstea, o fată neprihănită are dreptul să-şi pocnească tatăl. Însă Tăticu' a continuat cu pipăiala; aşa că chiar am fost nevoită să-i iau maul. S-a stins pe loc, ca o lumânare în care sufli.

– Tăticule, spune ceva! am început să strig zgâlţâindu-l ca pe un prun. Ascultă-mă, Tăticule! Îmi pare foarte rău că ţi-am făcut figura, dar trebuia să te împiedic să mă mai pipăi. Tăticu'! Tăticule!

El însă zăcea acolo, ţeapăn, fără să se clintească. Mi-am zis că a murit, şi când marţienii or să afle de asta au să mă trimită înapoi pe Pământ, de vreme ce nu le puteam sluji la absolut nimic. Nici lor şi nici altcuiva, de altfel. Nimeni nu mă voia, afară de bărbaţi.

– N-a murit, îmi zice cu blândeţe Bătrânul Zeke, unul dintre mineri. E numai leşinat. N-ai decât să te întorci, cuminte, acasă, micuţă Liza-Jane, şi când Tăticul tău o să-şi vină în fire o să-l punem să bea atâta, că până la căderea nopţii n-o să-şi mai ducă aminte de nimic.

Şi cu o pălmiţă peste fund mă scoase pe uşa barului.

Iată-mă în deşert, mergând spre casă şi plângând din toate baierele inimii, o inimă zdrobită pentru că până şi Tăticul meu se purtase atât de grosolan cu mine, dar mai ales pentru că nisipul îmi rănea un picior. Pe celălalt nu mi-l rănea, fiindcă în celălalt îmi pusesem pantoful de la Mămica. Ah, ştiu bine că mămica n-ar fi avut nimic împotrivă s-o fac.

Deodată aud un fâlfâit de aripi şi un glas venit de sus, care-mi zice:

– Bună seara, puştoaico. Te conduc?

Mă uit într-acolo – şi era Pp'eepi Rrrr-eep. Monitorul clasei de elevi mari de la şcoala aia marţiană unde mersesem o vreme. Ce frumos mai arăta, cu penele lui grozave, în mii şi mii de culori! Toate micile marţiene de la şcoală se dădeau în vânt după el.

– O, dar e micuţa Liza-Jane Kallikak! strigă.

Îşi amintea de mine! Îmi ştia până şi numele! N-aş fi crezut niciodată că mă luase în seamă, pe mine cea atât de amărâtă printre marţiencele alea nemaipomenite. Dar el mă luase în seamă. O, da! O, da!

Pe moment, nu prea ştiam exact de-o să-i răspund: am început să râd prosteşte, răsucindu-mi în nisip degetele de la picior.

– Micuţă Liza-Jane, îmi zice el, de ce n-ai mai venit la şcoală?

– Am fost dată afară, i-am răspuns timid. Dumneata, într-adevăr, ai băgat de seamă că nu mai sunt acolo?

– Dacă am băgat de seamă? strigă el. Vai de mine! Am fost pe la toate stinghiile de cocoţat şi de dormit, una câte una! Te-am căutat peste tot, peste tot! Ah, micuţă Liza-Jane, ai lăsat în inima mea o urmă de neşters. Ah, m-ai înnebunit!

– Nu-i cu putinţă! am spus şi inima mi se zbătea în piept cât putea ea de tare.

– Şi ştii de ce te iubesc, micuţă Liza-Jane? îmi şopti el apropiindu-se de mine şi mai mult.

– Nu, la drept vorbind habar n-am, Pp'eepi Rrrr-eep i-am răspuns privindu-l în ochi, şi inima îmi bătea încă şi mai tare.

– Fiindcă nu eşti ca toate celelalte, micuţă Liza-Jane.

Eu? Eu, cea atât de obişnuită, eu să fiu altfel? Nimeni nu-mi mai spusese vreodată ceva atât de frumos. Aş fi putut să mă pornesc pe plâns de atâta bucurie; şi până la urmă asta am şi făcut. Am izbucnit în lacrimi, aşa de fericită eram.

– Nu plânge, micuţă Liza-Jane! îmi zise el. Doar sunt aici.

Şi, ce-i drept, de fost acolo, era acolo.

Şi ne aflam singuri-singurei în deşert, înconjuraţi de vraja, de misterul nopţii marţiene cu cele două lune ale ei – care, după cum ştie oricine, sunt de două ori mai periculoase decât una singură. Şi m-am... m-am dăruit lui Pp'eepi Rrrr-eep...

*
* *

Iar când totul s-a terminat, stăteam culcată pe nisipul cald al deşertului şi plângeam, şi plângeam, şi plângeam....

– O, Pp'eepi Rrrr-eep, i-am zis hohotind, cum de i-ai putut face aşa ceva unei biete amărâte ca mine?

– Asta mă-ntreb şi eu, răspunse el.

Şi crede că şi profesorului meu de biologie de la Universitate i s-ar părea curios... Desigur, continuă apoi, pierdut în gânduri, legendele voastre pământene îi menţionează pe Leda şi lebăda.

– Dacă vorbeşti de Leda Proust, care şedea în comitatul de lângă noi, am spus smiorcăindu-mă şi ridicându-mă în capul oaselor, n-ai nimerit-o deloc. Nu era vorba de o lebădă, ci de un taur, al domnului Lagrange, şi domnului Lagrange nu i-a convenit, pentru că animalul ăla trebuia prezentat la Concursul Agricol...

– Ba nu, faci confuzie, micuţă Liza-Jane, zise Pp'eepi Rrrr-eep. Atunci a fost Europa...

– Păi da, ţi-am spus doar că şedea în comitatul de lângă noi. Şi chiar aşa se şi cheamă – Europa. Da, aşa-i spune comitatului de lângă noi... O, Pp'eepi Rrrr-eep! Şi mă pun iar pe plâns. A, nu, n-o să ne apucăm să vorbim de geografie într-o clipă ca asta! Ce ne facem? am urlat cu lacrimile şiroindu-mi pe obraji ca o aversă se ploaie. Dacă Tăticu' o să afle că am avut o aventură cu un marţian, mă omoară cum mă vezi şi cum te văd.

– Nici tata n-o să croncăne de bucurie, micuţă Liza-Jane. Mereu zice că oamenii trebuie să stea la locul lor şi că nu avem nici un motiv să intrăm în relaţii cu ei. „V-ar plăcea ca fata voastră să se mărite cu un om?" repetă într-una. Şi socoteşte că la fel stau lucrurile şi cu băiatul lui.

Pe mine lacrimile mă podidesc şi mai tare.

– Dar am să-i spun că onoarea cere ca noi doi să ne căsătorim imediat şi va înţelege – fiindcă toţi marţienii suntem susceptibili în materie de onoare. Aşa că nu-ţi face griji, micuţă Liza-Jane, am să mă întorc să te caut şi te voi duce într-un drăguţ cuib al dragostei.

Şi bate din aripi, dispărând departe, în splendoarea roşie. Cerul de pe Marte e roşu, aşa cum ştiţi.

Iar eu rămân iarăşi singură-singurică în deşert. Dar acuma nu mai era deşert: apăruseră flori şi copaci şi o grămadă de alte plante în jurul meu; plânsesem atât de tare, că lacrimile udaseră pământul şi stăteam, cum s-ar zice, în mijlocul unei oaze.

*
* *

Toate astea s-au petrecut de câtăva vreme, şi Pp'eepi Rrrr-eep încă n-a apărut. Iar eu continui să-l aştept nădăjduind şi să nădăjduiesc aşteptându-l. Sunt clipe când mai mult aştept decât nădăjduiesc şi altele când mai mult nădăjduiesc decât aştept, dar la urma urmei e tot aia.

Ştiu că într-o bună zi el se va întoarce. Nu se poate altfel.

Pentru că n-am să mai pot păstra mult timp secretul: de azi-dimineaţă ştiu că Tăticu' va afla, musai şi curând, de dragostea noastră interzisă. Poate sunt la mijloc doar câteva ore până să mi se descopere necinstea, până să se bage de seamă că sunt grea – şi pe deasupra grea cu un plod de marţian.

M-a şi întrebat ce tot şed, încă de dimineaţă, în colţul ăsta. Şi eu rostesc rugăciuni ca Pp'eepi Rrrr-eep să se întoarcă azi chiar. Că de nu se-ntoarce, ştiu că se va trage cortina peste ce-a fost odată biata micuţă Liza-Jane.

Fiindcă azi-dimineaţă am ouat.

Şi aşa cum se-ntâmplă acum, de când dragostea a apărut pe planete, stau aici, abandonată, clocind dulcea amintire a patimii noastre de-o clipă.

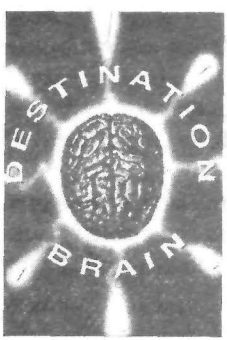

Ovidiu Bufnilă

*Este printre puţinii optzecişti care n-a „aruncat cu pietre" în noua generaţie de scriitori care începuse „să încolţească" în jurul **JSF**. Ba chiar mai mult: le-a prezentat prozele la publicare. Este autorul volumelor **Jeazzonia**, **Moartea purpurie** şi **Cadavre de lux**.*

ADAMVILLE

Într-o bună zi, Guvernul a pus monopol pe nemurire.

Dacă aveai economii, puteai să-ţi cumperi o viaţă sau două. Dacă nu, semnai un contract cu Guvernul. Lucrai pentru el în exploatările subterane vreme de zece ani şi primeai în schimb o jumătate de secol.

O dată pe săptămână, nişte inspectori umblau din casă în casă. Aveau nişte registre. Scriau acolo câte în lună şi-n stele. Verificau starea de spirit a nemuritorilor. Controlau modul în care erau respectate tehnologiile de întreţinere şi aşa mai departe.

Cetăţenii pregăteau pentru ei băuturi fine, ţigări de foi şi câte un mic dar. Îi aşteptau apoi cu sufletul la gură. Inspectorii ştiau o mulţime de lucruri. Erau bine informaţi. Sigur că Guvernul era în tratative cu extratereştrii. Din punctul ăsta de vedere eram binişor înaintea ruşilor, japonezilor şi americanilor. Serviciile de spionaj se dădeau de ceasul morţii să afle ce şi cum. Reţelele lor de televiziune transmiteau tot felul de ştiri alarmante. Că arhipelagul nostru, Adamville, o să se scufunde într-o pungă temporală. Că eram cu toţii o rasă generată. Că plănuiam să punem stăpânire pe întreaga planetă. Că generatoarele noastre de nemurire distrug stratul de ozon. Că punem la cale un exod spre stele şi că navele noastre cosmice vor consuma la lansare tot oxigenul de pe Pământ. Că, de fapt, nici nu existam şi că eram doar expresia materială a unei anomalii de câmp magnetic. Că eram cu toţii bolnavi de tuberculoză. Că ne mâncam unii pe alţii. Că am fi fost bârfitori şi furăcioşi. Că nu eram nemuritori. Şi câte şi mai câte bazaconii!

Dar nu ne păsa. Stăteam la taclale cu inspectorii. Mai aflam una, alta. Informaţii care-şi strepezeau dinţii. Un funcţionar de la Ministerul Comunicării inventase un sistem de urmărire a cetăţenilor prin intermediul televizorului. Doi savanţi erau gata-gata să descopere trecerea într-o lume paralelă. Lumea noastră politică era în mare pericol. Câmpurile informaţionale ale politicienilor fuseseră virusate de serviciile secrete. De la o zi la alta li se putea schimba codul genetic. N-ar fi trebuit să ne mirăm dacă în sala Parlamentului ar fi apărut dintr-o dată pisici, capre sau şopârle. Ce grozăvie!

– Dar pe asta o ştiţi? întrebau inspectorii.

– ...?!

– Serviciile secrete adverse ne pot teleghida politicienii de la mare distanţă!

– Vai! ne-am speriat noi foarte tare.

– Dar nu vă faceţi probleme, situaţia e sub control. Nici americanii, nici ruşii, nici japonezii nu vor reuşi să ajungă la secretul nemuririi, ne liniştea inspectorii.

Adamville era impenetrabilă. De necucerit. Arhipelagul fericirii absolute. Să tot trăieşti. În fiecare sâmbătă aveam carnaval. Duminica plecam la pescuit. Seara ne uitam cu toţii la televizor, gata-gata să punem mâna pe nişte premii fabuloase. Dispăruseră medicii, groparii şi cititorii în stele. Voiai o viaţă? Îţi cumpărai o viaţă. Vânzătorul de la magazin îţi implanta un generator sub piele şi gata. Bâz, bâz, bâz. Treceau anii ca vântul.

Ţin minte că inspectorii aveau şi aparate de fotografiat şi camere de luat vederi şi imortalizau cele mai frumoase momente din vieţile noastre. Oameni de treabă, inspectorii.

Când împlineai două sute de ani, trei sute de ani sau o mie de ani, îţi făceau cadou un album cu poze sau câte un filmuleţ nemaipomenit de amuzant.

Umblau din casă în casă. Ştiau pe de rost cine îşi serbează ziua de naştere. Picau parcă din întâmplare. Veneau îmbrăcaţi la patru ace. Ferchezuiţi nevoie mare. Cioc, cioc, cioc.

– Cine-i?!

– Deschideţi, cetăţeni! strigau inspectorii săltând nerăbdători de pe un picior pe altul.

Zornăiau lanţurile. Pocneau încuietorile. Ţiuiau alarmele. Apăreau capete ciufulite, priviri ghiduşe de cheflii.

– La Mulţi Ani! strigau inspectorii oferind sărbătoriţilor flori, şampanie şi borcănele de caviar.

Ce bucurie! Câte îmbrăţişări. Râsete. Inspectori şi cetăţeni, mână în mână, gând în gând.

– Poftiţi, poftiţi, îi invitau cetăţenii.

– Am venit în control, se scuzau inspectorii.

– Ha, ha, ha! izbucneau cetăţenii în râs.

Ştiau ei ce ştiau.

– Trebuie să fim foarte vigilenţi, ziceau inspectorii. Avem informaţii de ultimă oră. Se va înfiinţa în curând Partidul Spionilor din Est! Spionii din Vest vor şi ei să înfiinţeze un partid!

– Vai!

– Guvernul le-a aprobat cererea. Sunt nişte înţelegeri secrete, şopteau inspectorii.

– Aha!

– Spionii vor şi ei să devină nemuritori! explicau inspectorii.

– Oameni şi ei!

– Dar noi trebuie să luptăm împotriva acestei iniţiative a Guvernului!

– Vom lupta, nemurirea n-o vom da! strigau cetăţenii plini de hotărâre.

Asta e. Inspectorii şi cetăţenii se înţelegeau de minune. Din priviri. Îşi citeau gândurile unii altora. Respirau, transpirau şi gâfâiau la unison.

Toţi ca unul, unul ca toţi. O singură fiinţă, uriaşă şi nemuritoare. În vecii vecilor.

– Propuneri?! întrebau inspectorii pufăind din trabucele aduse tocmai din Cuba.

– Înfiinţăm Partidul Spionilor Democraţi!

– Înfiinţăm Partidul Spionilor Extratereştri!

– Înfiinţăm Partidul Spionilor Extremişti!

– Înfiinţăm şi Alianţa Spionilor Cinici...

– Civici!

– Ba, cinici!

Şi dă-i ceartă. Farfurii sparte. Ochi învineţiţi. Urlete furibunde. Un moment de necumpătare. De maximă tensiune. De violenţă şi de ură. Înghionteală cetăţenească. Aşa cum scrie la carte. Încontrare în chip democratic. Circăreală. Capete însângerate.

– Staţi, cetăţeni! strigau inspectorii gâfâind. Facem de ruşine întregul Adamville! Aici e o mână străină! Să controlăm!

– Să analizăm! strigau cetăţenii gâfâind.

Şi îşi cuplau cu toţii generatoarele şi scanau câmpurile informaţionale. E mână străină? E trădare din interior? Sau doar slăbiciune omenească?

– Alarmă falsă! ziceau inspectorii controlându-şi monitoarele.

– Alarmă falsă, repetau cetăţenii răsuflând uşuraţi.

Şi iar începea să cânte muzica, începeau dansul nebun, focurile de artificii la aniversări. O sută de ani, două sute, o mie?! Dar ce mai conta?!

– E nemaipomenit să fii nemuritor, ziceau inspectorii sughiţând şi frecându-şi nasurile înroşite.

– Ai timp pentru toate, ziceau cetăţenii sughiţând la rândul lor şi frecându-şi nasurile înroşite.

– Avem timp berechet pentru toate, ziceau inspectorii umflându-şi pieptul.

– Vom cuceri spaţiul cosmic! strigau cetăţenii dansând pe masă.

– Vom face benzină din apă! ziceau inspectorii punând în pericol alte noi planuri secrete ale Guvernului.

Câte descoperiri epocale! Adamville avea să fie într-o bună zi în fruntea naţiunilor! Nemuritorul Adamville!

– Atenţie, cetăţeni! Să fim vigilenţi! strigau inspectorii.

– Am fost, suntem şi vom fi! strigau cetăţenii scoţând de la gheaţă sticle de şampanie franţuzească. Noroc!

Erau cu toţii oameni de nădejde. La sfârşit, drept premiu, inspectorii dădeau ceasurile generatoarelor înapoi cu o oră, două. Ei, cetăţenii ştiau că primul ministrul urmărea fluctuaţiile din câmpurile informaţionale ale nemuritorilor. I-ar fi prins imediat pe inspectori!

Nicolae Tiţa

*A debutat în 1995 în **JSF**. Este îndrăgostit de proza fantastică a lui Vasile Voiculescu şi scrie în registrul „mitic popular", cum îi place să spună. În perioada 1996-1997 a luat nouă premii la diverse concursuri. Proza publicată în acest volum a obţinut premiul „Atlantykron '97".*

A.B.

DEASUPRA LUI, FURTUNA

Motto: „Trebuie să lucrez lucrările Celui ce M-a trimes".

Iisus în **Ioan** (8,9)

Flacăra fierului muşcă din cap. O dată, de două ori. Simţea tăişul în ceafă. În ceafă era şi soarele. Ardea grăbit, pârjolind câmpiile cerului. O dată, de două ori. Coasa sclipea în sângele ierburilor. Era lacomă. Ochii înghiţeau valurile umbrei decapitate. O dată, de două ori. Coasa intra tot mai des în răcoarea umbrei cernută peste deal. Era subţire umbra. Subţire era şi vlaga lui. Lisandru-şi lăsă privirile să cadă. Se uita la el ca la un străin. Niciodată nu se simţise în voia lui în trupul deşirat. Era al lui, nu

era...? Era slab. De fire, de neam, de muncă, de foame. Mâncase. Şi-i era foame. Ceapa fusese iute, crescută fără apă, otrăvită. Mămăligă... târâţe. Mălai nu mai avea demult. Copiii râcâiseră căpisterea. *Lisandre, ce ne facem?* Veta îşi arunca vorbele colţuroase prin curte. Se ascundea de copii. *Ce le dau, Lisandre?* Veta îl urmărea. Plecase cu greul cuvintelor pe umeri. Călca încovoiat. *Apă, fumeie, apă, dă-le apă...* Veta culesese răspunsul în şorţul găurit. *Apă, Lisandru. Apă...* Şi-n ziua aceea, copiii lui mâncaseră apă. Dar nu apă goală. Apă fiartă. Căpisterea mai dăduse încă o dată o ciorbă. Ciorbă de căpistere. Deşi, pe fundul albiei, demult nu mai era nimic. Nici o coajă de aluat. Şi el crescuse aşa. Mama lui, toată viaţa le-a dat coji fierte de cocă. Şi au fost mulţi. Şi el are mulţi. O dată, de două ori, mâna uscată, rădăcină noduroasă, arunca fierul ucigaş în jos, tot mai jos. Fierul mirosea avid sângele omului. Se arcuia aproape, aproape, în cercuri mici, pierdute, picioarele cu sânge erau mici, aştepta clipa... Palma se desprinse brusc. Lemnul păstră umezeala mâinii mari. Lisandru avea mâinile cât lopeţile. De cosaş. Lemnul coasei îl recunoştea de stăpân. Crescuse cu el. Cosea de când se ştia. Pământ n-a avut. Nici nevastă-sa. Munceau pe la alţii. Ei aveau şi pentru el.

Straşina palmei late se ridică spre vârful dealului. Până mâine vor termina. Vor cosi şi noaptea. Era a doua noapte de lună plină. Trupul deşirat se rupse înapoi. Bâră şi Dumitru culcau iarba în vale. Urmări mişcările coaselor. Largi, uşoare, ca într-un dans, se ridicau, alunecau... Ucigaşi, ucigaşi... vorbele se izbeau de zidurile frunţii. Ucigaşi... ei ucideau suflete. Iarba era vie. Fiecare fir de iarbă era un El, o Ea, dealul era satul lor, lumea lor, iar ei erau ostaşii morţii, solii de Dincolo... Sări ca ars înapoi. Se ferea să calce pe iarbă. Coasa îi zâmbea. Se odihnise, îl chema. Lisandru căzu în genunchi. Fuioare de întuneric vălureau în spatele ochilor. Era zi, era noapte? Era om, era Moartea? Noaptea îi acoperea lumina ochilor. Orbise, dar vedea. Se vedea pe el, mare, uriaş şi rău, călcând în picioarele cât stâlpii cerului satele, satele de ierburi. Nu ştia de caută aici. Dar lemnul Coasei îi aminti. Coasa era darul ce-l primise de la ursitoare. Cu ea va împărţi viaţă şi moarte. Era Moartea... *Lisandre, Lisandre...* vocile ajungeau cu greu la el. *Lisandre, ploaia băăă!* Se întorcea în iarbă, Lisandru, Lisandru, Lisandru... Dealurile norilor se surpară bubuind. Apa cădea în stropi plini cu arşiţa cerului. Ardea ploaia, fierbea aerul, clocotea pământul. Lisandru, Lisandru... Fulgerele! Noaptea

căzuse din spatele tunetelor. Câmpia se ascunsese. Fulgerele! Iarba înviase. Firele verzi pipăiau răcoarea întunericului. Le salvaseră fulgerele! Fulgerele îl căutau. Pe spate, cu mâinile aruncate în lături, Lisandru aştepta. *Aici, sunt aici...* şopteau ochii umpluţi cu nefiinţă. Povara beznei îl sufoca în spaimă. Sosise clipa? Va scăpa de chingi? Sufletul cânta în aşteptare. Mâna bâjbâi prin satele de iarbă şi se închise. Coasa era cheia. Ea le va chema. Fulgerele! Focul ardea negrul nopţii de amiază. Sfântul Ilie! Lisandru zâmbi uşurat. Pentru prima dată se simţea uşor şi liber. Doamne, cum de nu ştiuse? Arde noaptea, ard şi satele verzui, ochii îngroapă în adâncuri focurile de sfârşit. Sfârşitul era lângă el. Sau începutul? Lisandru, Lisandru... Unde or fi ceilalţi? Era singur în braţele câmpului ucis. *Bârâ, Dumitre, mai sunteţi, mai trăiţi?* Întrebările curgeau prin ochi. Buzele împietriseră în aşteptare. *Sunt aici, aici!...* ruga sufletului se ridica luptându-se cu stropii plini de noapte. Coasa gemea, tremura, săruta limbile fulgerelor însetate. *Aici, sunt aici...*

*
* *

Bârâ murise. Din Dumitru n-au găsit decât o grămadă de cenuşă. În vârful ei rânjea ţeasta micşorată. Era mică, asemeni unui pumn de copil. Atât mai rămăsese din Dumitru. Lisandru era plecat. Îl găsiseră răstignit în iarba cosită. Mâna stângă era neagră. De la focul săgeţii. Sfântul Ilie săgetase aprig diavolii pământului. Fulgerul topise coasa. Lisandru însă rămăsese. De trei zile dormea somnul morţii îngropat în pământ. Îl băgaseră în pământ lângă Bârâ. Puterea cerului trebuia să se scurgă în adâncuri. Trei zile satul călcase drumul până la dealul lui Şuilea. Simţindu-se vinovat, Şuilea săpase cu mâna lui gropile. Iarba era a lui. Vieţile oamenilor, nu. Pomenile cădeau în seama lui. Era pământul lui. Morţile îl apăsau. Trei zile Lisandru fusese plecat pe căile Domnului. Trei nopţi îl veghease Veta. Copiii dormeau acasă.

Ploua mereu. Trei zile fusese mort. Doar capul răsărea din bulgării îmbibaţi cu apă. Iarba creştea în jurul lui. Iarba creştea pe el. Se hrănea din el. Carnea lui era pământul ei. Veta rupea în fiecare dimineaţă smocurile verzi. Nefiresc de verzi şi mari. Lisandru era galben. Un galben verzui. Iarba se împletea cu barba albă. Albise barba lui Lisandru. Trei dimineţi, trei zile lungi, trei nopţi cu ploaie. A patra zi zorii se oglindiră

în ochii lui Lisandru. Erau tulburi şi înecaţi în apa morţii. Zorii alunecau pe dinţii sticlind a ură. Visase mult Lisandru. Şi urât. Visase Moartea cea nemuritoare. Coasa ei se oprise-n fierul coasei lui. Fusese mai tare...

– Lisandre! Lisandre, trăieşti mă? Doamne Dumnezeule... Doamne Maica Domnului... Lisan...

– Taci!

Vocea bărbatului, adâncă, aspră, scoasă cu ciutura din fundul sufletului, opri şuvoiul femeii. Veta îl înghiţea cu soarele în ochi. Ploaia se oprise. Bărbatul ei trăia! Tatăl copiilor ei. Copiii! Nu mâncaseră de trei zile. Lisand... cuvântul îi rămase în gât. Lisandru o împungea cu furcile ochilor săi. Erau răi ochii bărbatului. Verzi ca iarba crescută în barba înzăpezită. Vocea bărbatului o lovise ca muşcătura unui şarpe. Verde ca iarba. Verde ca ochii răi. Lisandru adunase încrâncenare în Coasa lui. Când cosea pe dealuri, pe Coasă o pedepsea. Cu ea vorbea. Pe ea o mângâia. Pe ea o bătea. O ascuţea. Ceilalţi nu existau. Curgeau pe lângă el ca umbrele pământului. Fusese rău cu el, cu ea, cu ei. Cu toţi. Dar acum devenise şi mai rău. Pe acolo pe unde umblase cu sufletul la spinare, ceva se întâmplase. Nu ştia ce. Veta niciodată nu a avut curaj să înfrunte duşmănia verdelui de sub sprâncene. Acum însă îl privea dreaptă, neîncovoiată. Soarele îi dădea puterea. Îl simţea cald, fierbinte şi puternic în spinarea udă. Lisandru vru să scuipe. Un fir de iarbă se cuibărise în gură. Veta îl privea. Cu soarele pe umeri, femeia întinerise. Părul încărunţit ardea în puf de aur. Lui Lisandru femeia i se păru frumoasă. Venise de departe. Umblase desculţ, cu capul gol şi însetat...

– Apă...

Pieptul era un foc mocnit. Se perpelea în brazda despicată. Voia să iasă. Să fie iarăşi om şi carne. Să calce liber. El, pe pământ. Nu cum era acum. Mâinile femeii se transformaseră-n gheare. Săpa şi gura nu-i tăcea nicicum. Vorbea în valuri iuţi, ca un pârâu de munte. Vrute şi nevrute. Se rostogolea din vârfuri îngheţate şi se topea în colb de şes încins. Era apă. Tot ce încuia se în suflet de atâţia ani, lăsa să curgă limpede şi slobod. Lisandru asculta. Nicicând femeia nu-i vorbise atât. Ieşi din groapa udă. Răul din fulgerul scăpat în el era acolo. În adânc. Trăia. Se stinse lung şi mare în toate cele patru zări. Cădeau bulgări din el. Şi iarbă verde mustind de roua dimineţii. Învinsese! De-acum nu va mai muri. Visase şi ştia...

*

* *

– Lisandre, nu ieşi!

Femeia se agăţă disperată de pânza destrămată a cămeşii. Uşa scârţâi împotrivindu-se loviturii de picior. Cu femeia prinsă de el, Lisandru se topi în zidul întunericului. Pe dealul lui Şuilea, fulgerele îl chemau. Brăzdau norii întunecaţi şi buluciţi peste dealuri. Îl căutau...

– Unde se duce tata, mamă?

Măriuţa plângea, lacrimile curgeau pe plita încinsă. Sfârâiau certându-se cu focul. Şi mureau. Mureau şi ea asculta. Noaptea era arsă şi aerul gemea. Asculta cum ploaia aştepta să cadă. Era multă şi dornică de colb. Râvnea să înece satul, câmpiile şi lumea. Veta nu plânse. Avea ochii goliţi şi arşi. Prea multe nopţi plânsese. Prea multe zile umblase. Prin codri şi văioage. Prin munţi şi râuri reci. Lisandru n-avea casă. Nici somn. Nici foame sau copii. Călca desculţ prin spini şi ocolea iarba. Uda cu sânge prundişul colţuros. Iarba era vie. Nu trebuia s-o calce. Şi umbla gol şi singur, vorbind cu Dumnezeu. El, numai El îl auzea şi înţelegea mereu. Îl auzea în vis, îl auzea pe drumuri, îl auzea în ape, îl auzea în vânt. Ploaia-i spunea poveşti. Basme cu Lumi pierdute. Cu spiriduşi şi zmei. Dar nu cu zmei haini. Nu. Ai lui vorbeau cu el. Îl învăţau ce-a fost, ce este şi va fi. Ştiau prea multe zmeii din şoaptele furtunii. Doar când ploua din cer, putea să îi audă. Doar când privea la focul săgeţilor cereşti. Fulgerele erau vii şi nu ardeau pe cei ce le-ascultau povaţa şi porunca. Văzuse în luminişul făcut de ursitoare, la marginea pădurii de dincolo de sat, un fulger roată. Ca un ou. Era mai mare însă. Cât o casă. Şi-i vorbea. Fusese chiar în miezul oului de foc. Şi nu-l arsese. Dimpotrivă. Ieşise întărit cu dor de bine în el. Puterea mâinii stângi, cea însemnată, era de-acuma dezlegată. Binecuvântată. Şi ştia. De când murise atunci, el se schimbase. O vedea el, o vedeau şi alţii. Copiii-i părăsise. Şi Veta-l jeluia. Credeau, ei toţi, că Omul din Lisandru dispăruse. Ei nu, se înşelau amarnic şi le-o va dovedi!...

– Stai, ia vino-ncoace, arată-ţi mutra neagră!

Petre se învârtea în cerc de azi de dimineaţă. Soldaţii tuşeau în spate şi caii fornăiau. Prea speriaţi, se pare. Sergentul se întoarse şi înjură răcanii. Caii se arcuiau cu botul rupt spre lună.

– Domn' sergent, nu ştiu ce dracu' le-a venit la gloabele de cai!

– Gura bă, 'tu-ţi disciplina mă-ti, aşa raportezi bă pu... Îşi înghiţi limba. Se sufocase şi şarpele de limbă împingea spre gâtul uscăcios.

Sergentul se holbă, cu fulgerele sticlindu-i în adâncuri. Omul din faţa cailor plutea! Sau doar visa, i se părea de foame. De ieri noapte nu mâncase decât un deţ de ţuică. Nu se poate! Cine dracu' ar putea fi pocitania asta uscată? Deşirată. Aha! Are şi barbă. Albă, se lămuri la jarul unui fulger. Petre se smuci din încleştarea spaimei şi şuieră un ordin. Mai mult o înjurătură. Caii ţâşniră ca luaţi de vijelie. Copitele urcau pe drumul spre Lişiţa. Hoţul de cai ce-l căutau jandarmii, nu prea părea a fi nebunul din potecă. Ajunşi pe vârful colinei din marginea de sat, se opriră. Luna îi ocrotea. De neînţeles de ce furtuna plutea doar peste o parte a lumii. Jumătatea de dincolo de dealuri era senină şi netăiată de trăznetele albe, galbene şi roşii. Se mişcau, vedeau cu limpezime asta, urmând umbra străinului din vale! Un bubuit ca de sfârşit de lume se prăbuşi din bezna cerului rănit. Un fulger orbitor se-ntinse ca un şarpe de la un capăt de lume la altul. Cerul pârâi cumplit şi stropii grei de apă veniră să moară în ţărână. Lisandru îi primi cu braţele întinse în sus, rugându-se să vină. Fulgerele le aştepta Lisandru, voia veşti noi. Îl fermecau nespus. Aici, în lumea lui, nu se întâmpla nimic. N-avea ce să dea în schimb. Ce bucurie mare că îl aleseseră pe el lăsându-l să se-ntoarcă din lumea lor de vis! Vedea aevea Coasa veche ce tot tăia din umbra întinsă-n soare peste ierburi. Uneori îl auzea pe Bâră râzând. Şi pe Dumitru, ce-i şoptea că plouă. Îşi amintea de somnul lui din deal. Şuilea îi făcuse un bine că-l chemase să moară-n dealul lui. Dar nu murise. Doar Ele, fulgerele vii, ştiau că el era tot el. Căzu-n genunchi şi imploră Legătura. În ceruri se mişcau lumini. Se învârteau, se împroşcau cu stele, scântei din lupta lor de foc. Dealul lui Şuilea fu luminat ca ziua şi din înalturi un fulger arse faţa lumii. Mâna lui stângă se ridică spre el şi gura aruncă un urlet de plăcere. Ardea, se prăbuşi pe spate, trupul din carne pâlpâia în apă. Noroiul se lipea de ochi, de piept, se usca în nările deschise, dinţii clănţăneau în gol, muşcând din albul luminii fără de sfârşit. Se ridică în cot, stânga ardea în foc, n-o zărea, nu-l durea, dar trupul îi scăpa. Nu-l mai simţea al lui. Ochii priveau avizi mişcările deşarte. Se arcuia, se zvârcolea, cădea din nou şi iar se ridica. Mintea însă lucra şi auzea. O, Doamne, ce muzică divină! Ce îngeri minunaţi, şi vocile lor dalbe îl sărutau pe suflet şi-l căinau. *Hai vino, vino aici la noi!* Lisandru ar fi vrut, o Doamne, cum s-ar fi desprins din lutul cărnii în care se zbătea! Dar nu putea şi iar plângea. El trebuia să fie aici, să umble printre oameni, să sufere şi să iubească moartea. Moartea... Gândul îl ustură în arşiţa

luminii. Moartea... Mai învinsese moartea. Şi o va mai învinge. O va ucide să scape Lumile de ea...

– E El! E El, e El...

Oamenii se scurg în şanţuri, rupând ulucile din gard. Sunt mulţi ca iarba dintre dealuri. Se văluresc ca spicele în vânt. S-au adunat în curtea lui Pricopie. El se opreşte mirosind văzduhul. Moartea şuieră prin pomii descărnaţi. Notarul plânge şi ochii nu mai zăresc prea bine. Sunt roşii şi umflaţi. O săptămână întreagă a stat, stâlp drept, lângă patul Ilincii palide, albe. Sânge nu mai are. Ilinca a zăcut din primăvară, de când s-a întors din crângul blestemat. Lumea zicea prin colţuri că lucruri de minune se întâmplă prin codrii deşi şi negri. Cine în codru intra, venea sau nu venea... Nu-şi explicau ce şi de ce, dar vrăji, toţi bănuiau că sunt printre copaci. Copiii cu vitele, din sat, spuneau şi ei că au văzut focuri arzând pe cerul gol de stele. Pădurea nu ardea. Dar de călcai iarba pe locul cu pricina, cădeai la pat şi cam atât era. Din pat nu mai plecai decât cu popa cadelniţând tămâie. Pricop privea buimac. În casă intră calm, cu pas uşor şi ferm, Lazăr, cel înviat din morţi... Era Lisandru, sau fusese el. Acum e alt om. Chiar e om? Calcă încet, parcă pluteşte, pe sub cămaşa lungă picioarele nu merg. Nu le zăreşte nimeni şi asta-i întărâtă. Zic oamenii că el, Lisandru, cel fulgerat demult, e drac! Unul din solda Tartorului din Iad. Păr în cap nu are, i-a căzut cu timpul, sub focul fulgerului de atunci... Ochii verzui sunt şerpi. Când se uită, simţi cum te muşcă de inimă un ghimpe. Nu-i e frig. E iarnă afară şi el e dezbrăcat. Are călduri Satana! Iadul e în el. Când calcă, zăpada sfârâie sub tălpi şi se topeşte. Are o cămaşă de cânepă, sumeasă peste coate. Mâna cea stângă împunge aerul sticlos. E ger şi ninge. În jurul lui zăpada se înmoaie. Fulgii nu-l ating. N-ajung până la el. E protejat de Iadul dinăuntru. Şi oamenii se dau în lături. Le e frică. Scuipă-n urma lui. În faţă nu-i calcă. Le e teamă; şerpii din ochii goi i-ar otrăvi prea rău. Lisandru ştie. Ştie ce gândesc viermii din calea lui. Le ştie crezul. Îi aude. Cu urechile. Dar şi cu gândul. Vorbele gândurilor dezlânate zbârnâie prin ţeasta lui pleşuvă, mai ales sub frunte. Acolo îl apasă. Mâna stângă, cea neagră, mângâie fruntea într-o mişcare de calmare. În pat zace femeia. Ilinca moare şi doar el mai poate, va încerca să o întoarcă din pâlnia ce-o zăreşte peste casă. Pâlnia scânteiază, aşteptând. Pe undeva e Ea. O simte, mâna îi tresaltă. Moartea nu se grăbeşte, ştie că n-are ce să-i facă. Ea e mai tare.

Deocamdată. Popa se roagă aprins, se-ncruntă dându-i cu fumul de tămâie-n nas. Lisandru îl ignoră. Nu-l bagă-n seamă când i se pune-n cale. Îl ocoleşte şi mâna stângă, cea cu focul, se lasă moale pe pieptul aproape rece. Viaţa mai e acolo. Mâna îi zvâcneşte. Se încordează când gheaţa Coasei alunecă prin casă. Moartea se uită, de sus, la prada ce vrea să-i scape. Degetele mâinii stângi se strâng pe pieptul slab. Ţin strâns, cu greutate, aburul cu tresăriri de viaţă. Lisandru e plecat. Cu gândul, cu sufletul şi ochii. Priveşte Dincolo, în Lumea de unde se-ntorsese. Ţine în mâna stângă viaţa unui om şi-i vine greu. Atârnă nesperat de greu. O, Doamne! Fulgerele îi vorbesc din mână. Înţelepciunea lor e închisă în carnea mâinii negre. Îl ajută. Îi spun cum să oprească Timpul. Pâlnia se micşorează, încet, încet, lumina din tunel se pierde, se stinge undeva, retrasă în înalturi. Şi Coasa şi-a pierdut din frigul ce răcise carnea, ce adunase iarna peste suflet. Ilinca deschide ochii, doi ochi albaştri, două ferestre cu sticla murdară de negura din stele. Se întorcea din Somnul-ce-nu-se-mai-termină.

– Minune! Minune... minune...

...Lisandreeee, ploaia!... Se întorcea în iarbă... În plină iarnă satul bubui. Din cer se frânse-n codri un fulger argintiu.

...Lisandre, ce ne facem?... o dată, de două ori, Coasa sclipea în roua dimineţii... *Ce le dau Lisandre?...* o dată, de două ori... ucigaşi... sunt ucigaşi... *Bâră, Dumitre, mai sunteţi, mai trăiţi?...* trei dimineţi... trei zile lungi... trei nopţi cu ploaie... Fulgerele!... *Mamă, unde se duce tata?... Aici, sunt aici... Lisandre, nu ieşi!... Taci!...* De-acuma nu va mai muri... Cu ea va împărţi... Coasa era darul primit... *Apă!...* umblase mult, desculţ şi însetat...

În râpa Dracului, Lisandru avea o taină. Intra în ea doar noaptea, pe ascuns. Cu barba-n vânt şi fulgerele după el. Nu mai mureau bătrânii de prin sate. Nici bolnavii. Şi nici măcar copiii. Avea şi el acasă. Îl chemau. Îi auzea în somnul agitat... El trebuia să stea aici, să umble printre oameni. Suferea. Dar nu putea să plece... Moartea... mai învinsese moartea şi o va mai învinge... Iarba creştea din el, şi nu se supăra. Creştea când el dormea. Câte un fir de iarbă i se strecura în gură. Era iute la gust. Lisandru horcăia. Visa. Era cu Ei, acolo, sus de tot... Cădeau bulgări din el în clipa când se întinse... *Lisandre, nu pleca!...* o dată, de două ori şi iar... învinsese! *Lisandree! ploaia băăă!...* o dată, de două ori... plângea... *Hai, odihneşte-te, vino aici, la noi!*

Ionuţ Bănuţă

Membru fondator al cenaclurilor S.F. **Pozitronic**, **String** *şi* **Quo Vadis**. *A debutat cu grafică în 1993, dar şi-a diversificat preocupările, publicând proză S.F., eseuri. Este unul dintre iniţiatorii curentului* cyber-punk *românesc. A îngrijit antologia S.F.* ***Motocentauri pe acoperişul lumii*** *şi a fost redactor al* ***JSF***. *În prezent lucrează la revista „Privirea" şi realizează coperţi pentru Editura Nemira.*

A.B.

PĂSĂRARUL

...stătea ca tâmpitu' şi aştepta porumbeii, de nouă zile i-aştepta, din ziua-n care începuseră să-mi înmugurească bârnele şi căpriorii şi stâlpii podului pe care-l denumiseră pompos mansardă, atunci când i-o închiriaseră, auzi: mansardă, nu că nu i-ar fi convenit preţul – era cum nu se poate mai bun comparativ cu alea de se vehiculau prin urbe – da' nu se-mpăcase niciodată cu supraevaluarea şi nu se făcea să dai un pod drept mansardă, acu' e drept că pentru ce avea el de gând era cum nu se poate mai potrivită, iar cu una pe bune, adică d'aia de doi pe doi (şi asta în cel mai fericit caz, fiindcă ştia foarte bine situaţia subvenţiilor de la arhitectură care închiriau unele, e adevărat că erau mult mai central situate şi doar peste drum de institut, dar totuşi închiriau nişte mansarde, doar de doi pe unu cât să-ntindă o saltea căci de pat nici nu putea fi vorba), o mansardă adevărată deci, nu i-ar fi fost de nici un folos: unde dracu' să-şi atârne volierele alea imense şi hamacul? cine i-ar fi permis lui, jean usson, un neica nimeni, ca pentru câţiva bănuţi pe lună să găurească pereţii pentru cuiele hamacului jegojiei sale? aşa că, trecând peste disputele terminologice, fusese cum nu se poate mai mulţumit de achiziţia sa şi se grăbise cu mutatul, asta să se fi întâmplat tot acu' vreo trei ani, da, da, cam aşa, că 'nainte a fost gagiu' ăla tâmpit, adică nu era el tâmpit, da' aşa, o ţâră, ţăcănit tot era, iar de când găsise oglinda, într-un colţ, sub boarfe şi vechituri mucede nu mai fusese om, se ţăcănise de tot, ce mai

încoace şi încolo, se încuiase înăuntru şi se holba cât era ziua de lungă în ea, acu' n-ar fi fost o chestie chiar aşa tragică de n-ar fi băgat de seamă că, pe măsură ce se scurgeau zilele, oglindirea nu-şi schimba înfăţişarea o dată cu a lui, // barba creştea // cearcănele îi conturau vineţii pomeţii //

ba chiar se efemina continuu, îmi amintesc că în momentul apariţiei sânilor a urlat în aşa hal încât toţi păianjenii s-au ascuns, da' s-a calmat în cele din urmă şi chiar începusese să se uite cu interes la metamorfoza reflexiei, deja momentul în care a început să discute cu tipa nu l-a mai impresionat deloc, tragică a fost doar îmbrăţişarea care l-a scufundat pe jumătate în apele oglinzii, iar pe reflexie a proiectat-o în exterior, aşa că administratorul a luat în ghereta lui din curtea interioară ciudata mixtură de carne şi sticlă şi a închiriat mansarda ăstuia cu păsăretul, că nu-i mai ajunge câte păsări are, acu' mai umblă şi după porumbeii ăia, dacă porumbei or fi, fiindcă, orcât s-a uitat prin atlasul ăla zoologic, de ei n-a dat, parcă aveau câte ceva de la fiecare, fără a se asemăna cu niciuna dintre speciile prezentate, aşa că jean îşi luase obiceiul de a urca pe acoperiş prin lucarnă şi de a le pune diverse seminţe pe cornişă, spera să-i obişnuiască suficient de mult cu prezenţa lui încât să pună gheara pe unul, nici nu cuteza să se gândească la capturarea unei perechi, fiindcă era cam prăpăstios de felul lui şi-i intrase în cap că ar fi un ghinionist incurabil şi că, dac-ar gândi numai la ceva în mod sigur acel ceva s-ar îndepărta numaidecât la o distanţă suficientă pentru ritualul contemplaţiei, aşa că-şi pusese în cap să-i îmblânzească, dar în scurt timp şi-a dat seama că întreprinderea nu era chiar atât de simplă, ba chiar era al dracu' de complicată, în primu' şi-n primu' rând fiindcă blestemăţiile înaripate, cum ajunsese să le zică, erau mofturoase, vezi mata parcă aveau oarece creieri în căpşoarele alea rotunde cât nuca, sub smocul de puf ca un panaş, o dată ce puneau ciocul pe-o sămânţă puteai fi sigur că a doua oară n-o să-i mai vezi ciugulind aşa ceva, încât sărmanul jean era obligat să coboare în fiecare zi dis-de-dimineaţă, să bată toate pieţele oraşului în căutarea celor mai rare grăunţe, e-adevărat că dacă n-ar fi avut somnul atât de greu, pân-acu' ar fi avut în voliere nu numai un porumbel sau o pereche, ci chiar tot stolul, da' de unde să ştie sărmanul că în timpul nopţii stolul îmi răscula cu bătăi moi de aripe praful de pe bârnele de susţinere ale acoperişului, se-nvârtejea în jurul hamacului ce se destindea tot mai mult, iar corpul lui jean începea să se ridice, faţa-i strălucea de încântare, aşa, prin somn, probabil visa, tâmpitu', visa că zboară, sau

poate că e cu vreo muiere, toată numai coapse şi ţâţe, numai plăcere şi dezmierd, şi zâmbind ieşea

// cu stol cu tot //

prin lucarnă şi-l vedeam scăldat de lună până dădea colţul pe după cvartalul de vizavi, înspre centru, da' se-ntorcea spre dimineaţă, ud de rouă şi mirosind a verdeaţă se-ntorcea, se lăsa în hamac şi se trezea năuc, ud, obosit, cu sentimentul unei fericiri consumate nocturn, întrebându-se, în timp ce se îmbrăca pentru raidul lui semincer, de ce dracu' se simte aşa de fericit, că n-are de ce, parcă a tăiat cineva lemne pe el, şi dacă n-ar trebui să se ducă la doctor şi asta până-ntr-o zi, acu' nouă zile, când stolul n-a mai venit, iar el a rămas cu seminţele, nişte grăunţe mari şi pline de nervuri diferit nuanţate, ca nişte vergi reliefate artericol pe suprafaţa lisă, aşa că nu ştiu dacă din cauza boabelor sau fiindcă zburătoarele alea n-au mai trecut pe-aici mi-a înmugurit lemnăria, însă e sigur că de-atunci jean stă strângând grăunţele în mână, în faţa lucarnei, şi aşteaptă înturnarea păsărilor, dar iată-l că tresare, chiuie şi-şi întrerupe brusc zbieretele la gândul că ar putea să-şi sperie orătăniile preferate, urcă pe acoperiş şi-ncepe să uguie porumbeii încercând să-i atragă, le-n-tinde boabele, ei îi dau ocol, iar el se-ntinde tot mai mult şi mai mult, până dincolo de cornişă se-ntinde şi ştie că n-o să fie prezent la aniversarea de diseară atunci când zgomotul orb al zborului stolului este sfâşiat de şuierul căderii corpului lui înspre acoperişul gheretei administratorului, iar porumbeii coboară să se-nfrupte...

JSF PE SCURT

Coordonator Adrian Bănuţă

ŞI A FOST ANUL 1997...

SF-ul românesc între deces şi maturitate

Adrian Bănuţă

Parafrazându-l pe C.T. Popescu putem spune că **JSF** a luat cu el în mormânt şi SF-ul românesc. Deşi nu dispariţia **JSF**, a ***Anticipaţiei*** sau a ***Alternativului*** este cauza hibernării la care s-a întors SF-ul autohoton. Poate că afirmaţia de mai sus va fi contrazisă de sutele de participanţi la manifestările – devenite tradiţionale – ce au avut loc anul trecut şi de care voi vorbi cât se poate de succint şi statistic. Poate că ar fi fost mai bine zis „a dispărut entuziasmul fanilor" fiindcă cei din grupul numit generaţia '90 (sau generaţia JSF) trăiesc, mai bine sau mai puţin bine, în funcţie de *job*-ul fiecăruia, scriu, desenează, publică. Din păcate rezultatele muncii lor n-au prea ajuns la marele public, fiindcă nu mai exista nici măcar un supliment periodic de profil. Inexistenţa unei reviste care să aibă caracter naţional este poate şi cauza pentru care tinerii nu se mai înghesuise să scrie; în ultimii doi ani singurul nume nou ce s-a impus a fost acela al lui Mircea Cărbunaru.

Ar mai trebui spus că media de vârstă a celor din generaţia JSF a fost în jur de 26 de ani (deşi între Liviu Radu, Ladislau Daradici, Michael Haulică, Don Simon, Dănuţ Ivănescu, Sebastian A. Corn şi Ana Maria Negrilă, Cristina Filip, Radu Haraga, Doru Stoica sau Victor Stoica este o diferenţă de vârstă de mai bine de zece ani) şi că mai tinerii au profitat din plin de experienţa literară a celorlaţi. (Presupun că mulţi dintre cei enumeraţi aici îşi amintesc cu plăcere de miile de ore de bârfă literară desfăşurate la un „pahar de vorbă" şi o cană de cafea.)

Manifestările anului 1997, pe scurt, au fost acestea:

9-15 mai A treia ediţie a ***Salonului de Arte Vizuale ModernArt***. Vernisajul a avut loc pe 10 mai la Galeriile de Artă din Brăila. A fost organizată de ***Cenaclul SFera*** în colaborare cu DJTS (Mircea Cărbunaru). Invitaţi speciali: Mihail Grămescu, Aurel Manole, Viorel Pîrligras. Marele merit al Salonului a fost posibilitatea „achiziţionării" de către ***SFera*** a câtorva noi talente de la Liceul de Artă.

20-22 iunie A VII-a ediţie a **Salonului internaţional de *BD*** având ca organizator: Alliance Française, Serviciul Cultural al Ambasadei Franţei la Bucureşti şi Asociaţia *BD*-fililor din România. Invitaţi speciali: André Juillard, Patrick Cothias, Jean-Paul Dethorey, Frank Giroud, Philipps Luguy (Franţa), Roland Francart (Belgia) şi Albin Stănescu.

25 iulie – 4 august A şasea ediţie a ciclului de manifestări pentru tineret ***Atlantykron*** organizat de FNTSF în localitatea Capidava:

134 de participanţi (în prima zi), 150 (în ultima) reprezentând cenaclurile ***Quasar** (Iaşi), **Noi** (Focşani), **Pozitronic** (Buzău), **SFera** (Brăila) **Nova 5,5** (Galaţi), **Quo Vadis?** (Ploieşti), **Star Trek**, **String**, **Rătăcitorii**, **Planetarii** (Bucureşti), **Teseract** (Deva), **Quo Vadis?** (Giurgiu), **Atlantys** (Cernavodă), **Regii Nisipurilor**, **Andromeda** (Constanţa), **Henry Coandă** (Craiova), **Kripton** (Târgu Jiu), **Helion** (Timişoara).*

Invitaţi din străinătate: **Alain le Bussy – Belgia** (desemnat la Convenţia de la Glasgow a fi *cel mai bun scriitor de SF al anului 1995*) editorul fanzinului **XUENSE** şi **Roberto Quaglia – Italia.**

Mass-media: ***TV Iaşi, Radio Iaşi, Super Nova (Iaşi), Diplomatic TV (Focşani), Radio Media Buzău, Radio Buzău, Conysat** (Brăila), **Canal +** (Braşov), **TVR, Jurnalul de Bucureşti.***

Edituri: ***Nemira, Teora, Savas Press.***

Premii: Deoarece au fost concursuri zilnice (literatură, grafică, muzică, video-clip, fotografii) sunt mult prea multe pentru spaţiul nostru mic, aşa că amintim numai concursurile mari – literatură şi arte vizuale:

LITERATURĂ:

◆ premiul I ***Deasupra lui, furtuna*** de Nicolae Tiţa (Slatina).

◆ premiul II ***Zburătorii*** de Nicolae Tiţa.

◆ premiul III ***De vorbă cu îngerii*** de *Cristian Hriscu* (Iaşi).

◆ premiul juriului ***Schiţă de portret cu monolog aferent*** de *Doru Stoica* (Ploieşti).

◆ premiul „Jurnalului de Bucureşti" (premiu sponsorizat de editurile **Nemira** şi **Teora**) ***...era un parfum*** de *Iulia Anania* (Bucureşti).

◆ premiul pentru eseu sponsorizat de **Radio Iaşi** a fost obţinut de *Val Antim* (Timişoara).

◆ premiul **Super Nova** ***Câmpiile Iadului*** de *Ovidiu Petcu* (Slobozia).

Juriul a fost alcătuit din: *Lucian Merişca* (preşedinte), *Dănuţ Ivănescu* şi *Adrian Bănuţă*.

ARTE VIZUALE: Ovidiu Petcu, Eugen Danciu, Cristina Nepotu (machete), Carmen Maftei (colaj), Cătălin Negrea (bandă desenată).

Juriul a fost alcătuit din: *Aurel Manole* (preşedinte), *Lucian Băbeanu*, *Florin Grofu*.

Premiul Aldo Press pentru întreaga activitate: *Sandu Vasile*, Bârfotecarul oficial

18-24 august *BLASova TERitoriul FANteziei*; organizat de SFera în localitatea BLASOVA. Număr de participanţi: 60.

Cluburi şi cenacluri SF: ***Star Trek*** şi ***String*** (Bucureşti), ***Brain*** şi ***Brant*** (Braşov), ***Noi*** (Focşani), ***Quasar*** (Iaşi), ***Pozitronic*** (Buzău), ***SFera*** şi ***ATAV*** (Brăila).

Invitaţi speciali: *Mihail Grămescu, Liviu Radu, Lucian Băbeanu* (Bucureşti), *George Ceauşu, Lucian Merişca* (Iaşi), *Adrian Bănuţă* (Buzău), *Aurel Manole* (Galaţi), *Dragoş Fofircă* (Brăila); n-au onorat invitaţia (din motive obiective): *Ion Hobana, Ion Ţugui, Mihai-Dan Pavelescu, George Anania, Romulus Bărbulescu.*

Conferinţe şi dezbateri: **Artă şi publicitate, Natură şi Tehnologie, Imaginea ca mijloc de manipulare.**

Premii:

pictură: *Daniela Martinescu (I), Florentin Turtoi* şi *Lavinia Stoianu (II), Dana Costici (III).*

grafică: *Adina Romanescu;* **foto**: *Nicoleta Beliciu (I), Dan Pârlitu (III).*

arte vizuale SF: *Adrian Vlăsceanu* şi *Ramona Eftimie.*

literatură: *Camelia Onciu (I), Aurel Chiriac (premiul de încurajare).*

regie: *Camelia Onciu.*

interpretare: *Anca Diaconu*

premiul „Jurnalului de Bucureşti": *Elena Florentina Gheorghe*; organizator: acelaşi Mircea Cărbunaru.

24-26 octombrie A şasea ediţie a ciclului de manifestări pentru tineret, ***Pozitronic***, organizat de Asociaţia Geneze la Casa Tineretului din Buzău.

Invitaţi speciali: *Ion Hobana, Aurel Manole, Alexandru Mironov, Valentin Nicolau, Liviu Radu, Mihail Grămescu, Jean Lorin Sterian, Pierre de Hillerin, Sorin Repanovici, Mihai Haulică, Lucian Merişca, Sergiu Grapă, Carmen Maftei.*

Cenacluri: ***Nova 5,5*** *(Galaţi)*, ***SFera*** *(Brăila)*, ***Noi*** *(Focşani)*, ***Quasar*** *(Iaşi)*, ***Quo Vadis?*** *(Ploieşti)*, ***Quo Vadis?*** *(Giurgiu)*, ***Kripton*** *(Tg. Jiu)*, ***Brain şi Brant*** *(Braşov)*, ***Solaris*** *(Bucureşti)*.

Mass-media: ***TVR***, ***Radio Tineret***, ***Diplomatic TV***, ***Radio Iaşi***, ***Radio Media***.

Au fost invitaţi 50 de tineri din întreaga ţară. Deschiderea a fost făcută cu piesa **Spune, Jo** de Samuel Bekett (actriţa Anca Diaconu este studentă în ultimul an la... medicină) şi un moment coregrafic realizat de Natasa Trifan. Participanţii au urmărit apoi o suită de diapozitive cu picturi ale lui Aurel Manole şi audiat un concert de muzică folk susţinut de grupul **Karma** din Giurgiu.

Salonul Naţional de Artă Modernă – cea mai importantă secvenţă a manifestării – a fost structurat pe două săli: una a profesioniştilor şi una cu lucrări pentru concurs. Aşa cum spune Aurel Manole, a fost prima acţiune când artiştii profesionişti din SF au putut expune într-un spaţiu adecvat.

A doua zi a manifestării a debutat cu o serie de lansări de carte:

Jean Lorin Sterian – ***Baltazar şi Hazardul***, *Mihail Grămescu* – ***Plenita memoriei noastre***, *Ion Hobana* – ***Misterul Roswell după cincizeci de ani***, *P. Herbert* – ***Dune 7*** (ultimele două abia sosite din tipografie şi lansate în premieră mondială).

Îmbinarea de literatură SF şi UFO-logie nu putea continua decât cu o discuţie despre impactul SF-ului asupra societăţii şi felul cum el pregăteşte lumea de mâine.

A urmat o suită de filme ce prezintă fenomene paranormale filmate pe viu şi un cenaclu de poezie pe acorduri folk.

Manifestarea s-a încheiat cu decernarea premiilor **Salonului Naţional de Artă Modernă**.

Premiile Pozitronic '97:

Marele premiu – *Martinescu Daniela*, elevă în clasa a XII-a la Liceul de Artă Brăila.

Grafică *Negrea Cătălin*, **Cenaclul Kripton**, Târgu Jiu.

Debut *Ungureanu Gabriel*, (Călimăneşti).

Design vestimentar *Kaloxilos Elena* şi *Vâlcea Magdalena*, **Cenaclul SFera** (Brăila).

premiul „Jurnalului de Bucureşti" *Canter Mădălina*, elevă în clasa XI-a la Liceul de Artă, Buzău.

Juriul a fost alcătuit din: *Aurel Manole* (preşedinte), *Adrian Bănuţă*, *Codrina Bâzu*.

7-9 noiembrie ***Picnic la marginea galaxiei*** – a avut loc, poate, cea mai aşteptată convenţie. Exista prejudecata că nu se poate organiza în capitală o întâlnire naţională (distanţa mare între sala de conferinţe, hotel şi sala de mese; proasta circulaţie a mijloacelor de transport, inexistenţa unui organizator, imposibilitatea găsirii unor sponsori etc.) şi, totuşi, convenţia ***Clubului Star Trek*** şi a ***Cenaclului Planetar*** a avut loc la Bucureşti sub egida ***Centrului pentru Studii Complexe***, în perioada 7-9 noiembrie.

Au fost foarte mulţi participanţi (120-150) reprezentând cluburi şi cenacluri din: *Bucureşti* (***Planetar***, ***String***, ***Solaris***, ***Star Trek***), *Ploieşti* (***Quo Vadis?***), *Buzău* (***Geneze***), *Brăila* (***SFera***), *Constanţa* (***Regii nisipurilor***), *Focşani* (***Noi***), *Iaşi* (***Quasar***), *Tg. Jiu* (***Kripton***), *Cernavodă* (***Atlantys***), *Braşov* (***Brain şi Brant***).

Ineditul manifestării l-a constituit îmbinarea conferinţelor de UFO-logie, ale scriitorilor de SF şi oamenilor de ştiinţă.

Au vorbit foarte mulţi conferenţiari: *Ion Hobana, Dan Farcaş, Mihail Grămescu, Harald Alexandrescu, Felix Moga, Chisega Ciprian, Anca Amuzescu* etc. Scopul conferinţelor a fost acela de a stabili dacă extratereştii sunt paşnici sau agresivi. Inedită a fost ideea teatrului SF pe teme impuse. S-a detaşat parodia lui Marius Roşu (Buzău) – **Balada stelară a căpitanului Spiridon.**

Destul de puţine lucrări au fost prezentate la concursurile de literatură şi grafică; din fericire peste medie, aşa că organizatorii au acordat cu inima uşoară premiile.

Premiile concursului literar:

Mircea Cărbunaru (Brăila), *Val Antim* (Timişoara), *Jean Lorin Sterian* (Constanţa), *Szasz Geza* (Timişoara).

Manifestarea s-a încheiat cu leitmotivul tuturor Convenţiilor din ultimii doi:

– forma de cenaclu s-a perimat şi trebuie trecut la o nouă structură;

– statul nu mai poate acorda bani pentru cazare şi masă;

– ce ar trebui să cuprindă programul unei manifestări ca să-i intereseze pe toţi participanţii;

– care sunt criteriile după care se jurizează;

– manifestările cu caracter naţional ar trebui să fie cel mult trimestriale şi să fie o sinteză a celor locale şi regionale, fiindcă altfel nu mai avem ce noutăţi să prezentăm unii altora etc.

Ţinând cont de faptul că a fost prima întâlnire naţională din Bucureşti (după ***RomCon***-ul din '91) manifestarea a fost reuşită, cu toate minusurile şi cu toate reproşurile care i se pot aduce. Şi poate că, în viitor, liderii cenaclurilor bucureştene vor reuşi să treacă peste micile orgolii şi să organizeze o întâlnire a tuturor SF-iştilor bucureşteni.

21-23 noiembrie A şasea ediţie a Colocviului Naţional ***In memoriam Dan Merişca*** organizat de Cenaclul **Quasar** la Casa Studenţilor din Iaşi.

Nu a fost una dintre manifestările care vor rămâne în istoria **Fandomului**. Dar trebuie subliniat ineditul deschiderii oficiale.

Organizatorii au încercat să atragă atenţia asupra unor oameni care au făcut totul pentru **Fandom**, fără ca **Fandomul** să facă prea multe pentru ei, ba chiar să privească acţiunile lor ca fiind fireşti şi normale, deşi ele au fost şi sunt absolut benevole şi fără vreun scop meschin.

Premiul Editurii Cronica: *Liviu Radu* – pentru activitatea de traducător şi pentru eseu.

Premiul Editurii Timpul: *Marian Irimia.*

Premiul Galeriilor Anticariat: *Manuela Andrei* – pentru design şi pentru afişul manifestării.

Premiul Quasar: *Lucian Băbeanu* – pentru rubrica Flash SF şi pentru activitatea de promovare a machetelor.

Premiul Radio Iaşi *Emilia Macovei*

Premiul „Tinereţe fără bătrâneţe" *Ion Hobana* – pentru întreaga activitate editorială

Premiul Geneze: *Aurel Manole* – pentru activitatea de animator şi jurizare.

Premiile „Jurnalului de Bucureşti" *Alexandra Panait* pentru debut foto; *Paul Bocu* pentru pictură;

Premiul ziarului „Independentul": *Mihail Grămescu* şi *Liviu Radu* pentru textele publicate.

Premiul Mihai Marian: *Mircea Cărbunaru* şi *Lucian Merişca* – pentru emisiunile SF de televiziune, respectiv, radio.

Premiul Dan Merişca: *Romeo Cosma* – pentru cultivarea muzicii electronicii.

Premiul Quasar: *Oana Durican* – pentru cultivarea SF-ului în mediu şcolar.

Premiul pentru pictură: *Mircea Liviu Goga.*

Premiul pentru BD: *Cătălin Negrea.*

Premiul pentru realizarea „axei" Iaşi – Brăila: *Marian Coman.*

Premiul pentru cultivarea prieteniei între cenaclurile Quasar – String – Star Trek: *Petronela Bălţatu.*

Premiile concursului de literatură nu s-au acordat deoarece s-au mai primit încă lucrări până la data de 5.12. a.c.

12.12.97 – Noapte fantastică, ediţia a doua organizată de Cenaclul String şi Clubul Star Trek la Ecran Club în Bucureşti.

Au participat aproximativ 50 de tineri. Temele propuse: **Colonizarea spaţiului în zece paşi mici** – Mihai Bădescu şi **Politică şi SF** – Liviu Radu.

21.12.97 – La Galeriile de Artă din Brăila a avut loc decernarea premiilor concursului local **X-Fiction**, ediţia a doua, organizat de Cenaclul **SFera**. Juriul a fost alcătuit din Mircea Cărbunaru şi Aurelius Belei.

Premiile **„X-FICTION"** – ediţia a II-a

Concursul de proză fantastică pentru elevi şi studenţi **„X-FICTION"** – ediţia a II-a:

pentru proză fantastică *Plimbare pe fluviu* – *Grigore Florin Pavel.*

pentru proză de factură horror (thriller) ***Noaptea colţilor albi*** de *Florin Vasile.*

pentru proză science-fiction *Sindromul Medusa* de *Mihaela Kerestély.*

Premiul de încurajare pentru

– **parodie SF *Unde dai şi unde crapă*** de *Romeo Cuzmin.*

– **poem liric *Vis în deşert*** de *Raluca Oana Coman*

28.12.97-2.01.98 A doua ediţie a taberei de creaţie multidisciplinară ***Kron–Ice SF***

RECENZII

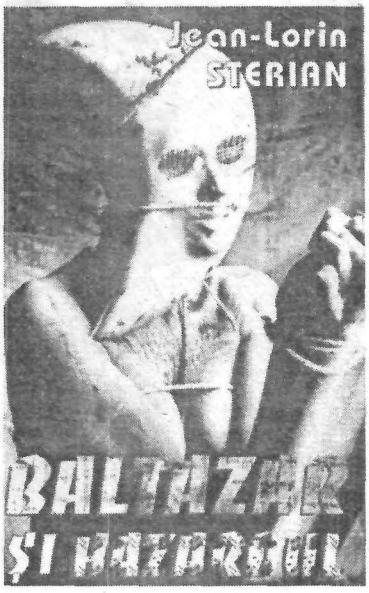

Un debut editorial remarcabil[1]

Liviu Radu

Jean Lorin Sterian are doar douăzeci şi doi de ani. A publicat o serie de texte scurte în **JSF** şi alte reviste ale genului. Mărturisesc cinstit că lucrările lui nu mă impresionaseră teribil şi, pe undeva, poziţia pe care şi-o cucerise în rândul Fandomului mă mira. Lucrurile s-au lămurit o dată cu apariţia prezentului volum. Pentru că Jean Lorin Sterian are, cu adevărat, talent şi stofă de scriitor.

Poate mai mult ca niciodată, în acest caz se vede cu claritate diferenţa dintre textele publicate în periodice şi cele apărute într-un volum. Puse la un loc, aparentele

[1] Jean Lorin Sterian – *Baltazar şi hazardul*, Editura Metafora, 1997.

schiţe se dovedesc a face parte dintr-un întreg, un univers fantastic coerent şi convingător. Pentru că Jean Lorin Sterian are simţul bizarului şi insolitului, tratat în maniera banală, calmă, a celui care trăieşte cu adevărat într-o lume aparte. Folosind cu măiestrie motive mitologice clasice, le dă o viaţă nouă, ba chiar o relativă autonomie.

Motivul central al volumului ar fi, după opinia mea, o oarecare spaimă, plină de uimire, produsă de trecerea de la lumea adolescenţei la cea a maturităţii. Dragostea şi prietenia, elemente fundamentale ale trăirii eroilor săi, devin motive metaforice prin intermediul cărora fantasticul năvăleşte în cotidian, modificându-l într-un mod agresiv, periculos şi îngrijorător.

Pe lângă texte fantastice de-o structură clasică – în care meritul principal al autorului este că a găsit faţete noi ale problemei – există şi lucrări de-o complexitate derutantă, ce dovedesc că Sterian a atins deja nivelul unui adevărat scriitor. Aş menţiona, în acest sens, povestirea *Gaşca roşie*, în care atmosfera obişnuită a unei povestiri fantastice este completată de nuanţe metaforice privind descoperirea iminenţei morţii sau destrămarea prieteniilor adolescentine. Autorul demonstrează un talent aparte, care te cucereşte şi te convinge, reuşind să creioneze personaje vii, pline de personalitate. Şi-i un adevărat maestru al mânuirii cuvintelor, care i se supun cu obedienţă şi-l lasă să le aşeze la locul potrivit, pentru a exprima – cu maximă eficienţă – ceea ce are de spus tânărul scriitor. Sigur, acest lucru duce – în câteva cazuri – la unele erori de sens, care ar putea fi, de fapt, doar greşeli de culegere a textului.

Jean Lorin Sterian foloseşte o tehnică scriitoricească de tip clasic, nu încearcă experimente sau exchibiţii. Adică foloseşte maniera cea mai potrivită de a concepe un text fantastic. Atmosfera creată de el este, după cum am menţionat, coerentă, trecerea de la o povestire la alta reprezentând, de fapt, abordarea, din alt punct de vedere, a universului aparte pe care l-a construit. Cartea captivează şi, dacă povestirile citite izolat, prin diferite publicaţii, lăsaseră, oarecum, un sentiment de neîmplinire, volumul te atrage într-o lume în care totul e posibil, o lume pe care o părăseşti cu regret, când ajungi la ultima pagină.

Ar mai fi ceva de spus. *Extroducerea* lui Ionuţ Bănuţă de la sfârşitul volumului încearcă să-l integreze pe Sterian în curentul nouăzeciştilor. Cred că este o tentativă zadarnică şi fără rost. Autorul n-are nimic din nihilismul la care se referă Bănuţă, iar textul de pe coperta a patra – extras din respectivul articol – crează confuzii inutile. Faceţi abstracţie de acest text, judecaţi volumul după ce-a vrut autorul să spună şi totul va fi în regulă.

Nevoia de inocenţă[2]

Liviu Radu

[2] Radu Pavel Gheo – *Valea Cerului Senin*, Editura Athena, Bucureşti, 1997.

Radu Pavel Gheo a reuşit să se impună repede în literatura SF. Talentul, un limbaj artistic adecvat şi ideile originale au dus la recunoaşterea sa drept unul dintre tinerii autori importanţi ai genului. Volumul, apărut cu sprijinul Fundaţiei Söros, nu face decât să consolideze această poziţie.

Pentru cel care l-a citit pe Radu Pavel Gheo doar în reviste, culegerea de povestiri şi nuvele înseamnă o revelaţie. Selecţia este făcută foarte abil, subliniind caracterul unitar al scrierilor sale, prin stil şi idei.

Nu putem fi întru totul de acord cu opiniile sale, mai există stângăcii inerente începuturilor, dar impresia generală este deosebit de favorabilă.

Deşi cred că viziunea sa despre realitatea virtuală se încadrează într-un curent antitehnicist, dar se folosesc noţiuni despre calculatoare fără a avea suportul tehnic necesar şi consider acea realitate virtuală o formulare mai puţin inspirată a unei realităţi alternative, totuşi textul curge bine, face plăcere la lectură.

Şi dacă tot formulăm opinii critice, consider că, în nuvela care dă titlul volumului, reacţia personajelor faţă de societatea canibalică în care trăiesc nu-i tocmai justificată. În schimb, autorul reuşeşte foarte bine să-şi impresioneze cititorul, să-i transmită acel sentiment de oroare şi îngrijorare faţă de aberaţiile la care poate ajunge societatea.

Pentru că Radu Pavel Gheo este, indiferent de tentativele sale de a scrie – din când în când – proză *ciberpunk*, un idealist, un romantic, opera sa e un strigăt disperat, o tentativă sublimă de redescoperire a inocenţei.

Eroii lui sunt copii sau tineri (ba chiar bărbaţi rămaşi, intelectual, la vârsta copilăriei) care luptă împotriva pervertirii morale, încearcă să nu se cufunde în mocirla socială. Setea lor de puritate nu-i răsplătită, lumea din jur nu-i înţelege, dar ei ştiu că atitudinea lor este singura posibilă. Sunt luptători pentru cauza pierdută a frumuseţii şi inocenţei. Sunt credincioşii zilei ce va veni.

Mărturisesc că scrierile domnului Gheo mă emoţionează. Repet, nu sunt întotdeauna de acord cu maniera în care spune ce are de spus, dar nu pot rămâne insensibil la mesaj. Pentru că el a descoperit, poate involuntar, importanţa mesajului pentru valoarea literaturii. Radu Pavel Gheo are ceva de spus, are ceva de transmis. Eroii lui, veşnic înfrânţi, sfârşesc prin a se refugia într-un univers paralel, lume de vis sau, dacă ţineţi cu tot dinadinsul, realitate virtuală. Dar numai temporar. Până când mesajul lor despre necesitatea recâştigării inocenţei va fi receptat şi înţeles.

Având la îndemână toate povestirile sale într-un volum, realizăm mai bine că alcătuiesc un întreg, că multe dintre ele se leagă direct, că autorul a creat o lume a sa, coerentă şi logică.

O lume a nevoii de inocenţă.

Pe care o ilustrează sublim în povestirea cea mai frumoasă a volumului, *Poveste de Crăciun*.

MISCELLANEA

● Autorii SF interesaţi să colaboreze la FORUM SF sunt rugaţi să-şi trimită textele pe adresa:

EDITURA FORUM
Str. Ion Câmpineanu 20 et. 4
Bucureşti 70709
Fax/Tel. 004/01/3126731

● Primim de asemenea caricaturi, desene, cuvinte încrucişate pe teme SF, sugestii pentru ilustraţia copertei.
Ne propunem să publicăm un volum pe lună.

● Ne puteţi semnala apariţii editoriale sau publicistice din domeniul SF, manifestări care s-au organizat ori care ar trebui făcute.

Redacţia

Editor: **PETRE ISPAS**

Marketing: Mihail Iordănescu

Tehnoredactare computerizată: Don&Co s.r.l.
Tiparul a fost executat la tipografia OLIMP
sub comanda nr. 1012
Format 16/54x84
Apărut 1998

EDITURA

FORUM

ISBN 973-584-048-0

LEI 2.940+60 TL
TOTAL 3.000